

VARUSMIES RESERVILÄINEN VETERAANI

Muistelo motoristi Kivisestä

Seppo Kivinen -niminen mies palveli varusmiehenä vaunukomppaniassani 1950-luvun puolessavälissä ja koulutettiin Pz.Kpfw IV -ajajaksi. Hän jäi sitten Panssarikouluun ajajien apukouluttajaksi. Kivisen harrastuksena olivat moottoripyöräkilpailut. Tapasin hänet ollessani veteraanikuntoutuksessa helmikuussa 2016.

Kivinen siis harrasti moottoripyörien kilpa-ajoja ja kilpaili myös ulkomailla, varusmiesaikana mm. Unkarissa. Kilpailujen johdosta hänelle oli kertynyt kilpailulomia niin paljon, että hänen piti jäädä jatkamaan palvelusta, kun varusmies aika muilla päättyi. Panssarikoulussa sanoivat, että Panssariyrykmentin komentaja, eversti Ehrnrooth voisi antaa ylipalveluksen anteeksi, mutta sitä pitäisi mennä henkilökohtaisesti anomaan häneltä. Kun Kivinen lähti, muistutettiin, että keskustelussa pitää esiintyä isänmaallisesti. Kivinen meni ja kertoi, että on lomilla ollut ulkomailla kilpailussa edustamassa isänmaatamme. Kivinen osasi mainioista matkia Ehrnroothin vastausta: "Minäkin olin edustamassa isänmaata kivääri kourassa torjumassa venäläisten tuloa. Isänmaan edustamisesta sotilasta ei saa rangaista ylipalvelulla. Teidät kotiutetaan muiden joukossa."

Varusmiespalvelun jälkeen Kivinen toimi eversti evp. Sven Björkmanin autonkuljettajana Mensa Oy:ssä Hämeenlinnassa. Hänelle sanottiin, että Björkman haluaa ajaa mielellään autoa, mutta hänelle autoa ei saa

antaa, koska hän ei osaa ajaa kuin panssarivaunua. Kerran Pohjois-Suomen matkalla Björkman pyysi päästä ajamaan. Kivinen kertoi, että he ajoivat rauhallista pientä tietä. Jonkun matkan päässä tultiin rautatien ylikäyväälle, jossa oli puomin eteen pysähtyneenä TVL:n lana-auto. Björkman ei saanut autoa pysähtymään, vaan jysäytti lanaan. Autoon tuli pieniä peltivikoja. Sen jälkeen everstin ajointo loppui.

Kivinen kilpaili myöhemmin myös mm. Aulangon TT-ajoissa, joita järjestettiin Hämeenlinnassa vuosina 1954–1961. Eräisiin Aulangon TT-ajoihin Kivinen oli hankkinut Nortonin, jossa oli erittäin hyvät jarrut. Hän ohitteli monia, kunnes eteen osui ajaja, joka ei tuntunut antavan periksi. Ajettiin loivaa alamäkeä, jonka päässä oli jyrkkä mutka. Kivinen arveli, että tuosta mutkasta kuski ei selviä ja se ajoikin suoraan

Vanajaan. Kuski oli ylikersantti Vehviläinen. Minäkin, PK, muistan tämän kilpailun ja keskustelun Vehviläisen kanssa kisan jälkeen. Pyynikin TT-ajoissa Tampereella Kiviselle sattui sitten onnettomuus, jolloin hänen vasen jalkansa repesi irti polven yläpuolelta. Kivinen perusti Hämeenlinnassa myöhemmin kuljetusliikkeen, jolla oli noin 60 raskasta kuorma-autoa. Eläkkeelle jäätyään hän myi liikkeen, mutta sen jatkajat ovat lopettaneet yrityksen.

Samoihin aikoihin kuin Kivinen, komppaniassani palveli toinenkin TT-kilpailija, Hannu Kuparinen. Hän oli komppanian kirjuri. Hän perusti Turkuun moottoripyöräliikkeen. Kuparisen veljellä on Hämeenlinnassa moottoripyöräliike Motari Viipurintiellä.

Everstiluutnantti evp.
Pekka Kantakoski 15.2.2016

 **Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta!**
Etelä-Suomen Lehtipalvelut Ky
Panssari-lehden mainosmyynti
olavi.waljakka@tpnet.fi

**Hyvää joulua ja
onnellista uutta vuotta!**
toivoo **Etelä-Hämeen Reserviläispiiri**
ps. Ennen joulua myymälä avoinna myös lauantaisin klo 10-16
<https://etela-hameen-reservilaispiiri.reservilaisliitto.fi/>

Itsenäisyys- kynttilät

**Mistä tulee tapa sytyttää
kaksi kynttilää ikkunalle
itsenäisyyspäivän iltana?**

Kun itsenäisyyspäivän vietto alkoi saada vakiintuneita muotoja, yhdeksi perinteeksi muodostui tapa sytyttää kaksi kynttilää joka ikkunalle tai maaseudulla ainakin maantien puoleisille ikkunoille. Niitä on ollut tapana polttaa kello 18:n ja 20:n välillä. Vaan mistä perinne juontaa juurensa?

Kun Suomessa alkoi 1900-luvun alussa voimistua ajatus itsenäisestä maasta, värvättiin yhteensä lähes kaksi tuhatta nuorta suomalaismiestä Saksaan saamaan sotilaskoulutusta. Heistä muodostettiin Kuninkaallinen Preussin jääkäripataljoona 27, jota koulutettiin vuosina 1915–1918 sekä kasarmilla että ensimmäisen maailmansodan juoksuhaudoissa lähinnä Latviassa Riianlahden rintamalla.

Jääkärivärväys piti hoitaa tiukasti salassa, olihan koko hanke tähdätty silloista esivaltaa eli keisarillista Venäjää vastaan. Kun venäläiset saivat vihiä suuriruhtinaskunnassa meneillään olevasta kumouksellisesta hankkeesta, jääkärikoulutukseen menossa olevia ja heidän värväjiään yritettiin pidättää. Kiinni jääneitä jääkäriksi aikoneita alettiin kutsuta kalterijääkäreiksi.

Salaiset reitit Saksaan kulkivat lähinnä Ruotsin kautta. Maareitti kulki Tornion kautta, ja Merenkurkun kapeimman kohdan yli pyrittiin talvela hiihtämällä jäätä pitkin. Koska matka Ruotsiin oli pitkä, niin matkalaisten

piti välillä majoittua ja saada muonataydennystä.

Kynttilät etappitalon merkinä

Hankkeessa mukana olleita taloja alettiin kutsua etappitaloiksi, ja turvallisen etappitalon merkiksi oli sovittu kaksi kynttilää ikkunalla. Saksaan menijät yöpyivät myös savottakämpeillä, ladoissa ja muissa tilapäismajoituksissa, mutta etappitalossa saattoi saada paremman levon ja huollon.

Itsenäisyyskynttilöiden alkuperä on siis etappitalojen merkitsemisessä. Tämä kaunis ja isänmaallinen kynttiläperinne kannattaa pitää hengissä. Se on alkanut hiipua erityisesti pääkaupunkiseudulla ja muissakin

kaupungeissa. Kovin vähän kynttilöitä ikkunoilla enää näkee, mutta kyllä perinne yhä tunnetaan.

Itsenäisyyskynttilöiden palaessa asunnon muuta valaistusta kannattaa vähentää. Samalla voi pariksi tunniksi hiljentyä muistelemaan niitä, jotka oman elämänsä uhalla olivat valmiita hankkimaan maallemme vapauden.

Tavalliset valkoiset kynttilät käyvät itsenäisyyskynttilöiksi hyvin. Maanpuolustusjärjestöjen myymiä sinivalkoisia kynttilöitä ostamalla tuet maanpuolustustyötä aineellisesti. Kauniin tavan ylläpito ja välittäminen sukupolvelta toiselle puolestaan on henkistä tukea.

Teksti ja kuva: Seppo Simola

